

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2022/2023

ZŠ a MŠ Pohořelice, příspěvková organizace, Dlouhá 35, 691 23 Pohořelice

1. Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Pohořelice je úplná základní škola s devíti postupovými ročníky. Kmenová škola se nachází v Pohořelicích a odloučené pracoviště v Pasohlávkách (zde jsou nově dvě třídy ZŠ a dvě třídy MŠ). Třídy 0.-3. ročníku a šest oddělení ŠD se nacházejí na Lidické ulici, 5.-9. ročník a jedno oddělení družiny na ulici Dlouhá, jedno oddělení ŠD v Pasohlávkách, při ZŠ funguje i nadále dětský klub. V letošním školním roce školu navštěvuje 873 žáků včetně nultého ročníku a žáků MŠ v Pasohlávkách. Do školy dojíždějí žáci i z okolních obcí. Ve všech školních budovách máme k dispozici odborné učebny - digitální jazyková laboratoř, PC učebny, učebna přírodních věd (IROP). U školy využíváme víceúčelové a dopravní hřiště, sportovní halu, tělocvičnu při ZŠ a místní sokolovnu.

Cílovou skupinou preventivního působení jsou všichni žáci naší školy.

Škola podporuje prevenci zejména těmito způsoby:

- možnost dalšího vzdělání a rozvoje pedagogických pracovníků
- nadstandardní nabídka volnočasových aktivit
- vyučování zásad zdravého životního stylu
- využívání různorodých metod a forem práce s jednotlivci i skupinami
- poskytování poradenských služeb
- komunikace s pedagogicko-psychologickými poradnami a poradenskými centry
- spolupráce s rodiči

Veškeré informace o dění ve škole jsou sdíleny členy preventivního týmu a školního poradenského pracoviště (ŠPP), které funguje od školního roku 2014/2015.

Preventivní tým tvoří:

Ředitel školy: Mgr. Stanislav Polák, MBA

Zástupci ředitele pro ZŠ:

Ing. Hana Konečná, Mgr. Lukáš Mertlík, Mgr. Jitka Benová

Zástupce ředitele pro MŠ:

Marie Chudobová

Výchovná poradkyně: Mgr. Jana Dudová

Metodička prevence: Mgr. Andrea Švecová

ŠPP - členové a pracovní náplň

Hlavním úkolem ŠPP je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Schůzky všech členů probíhají vždy první pondělí v měsíci, jinak dle potřeby.

Výchovná poradkyně – Mgr. Jana Dudová

- pomoc v běžných, ale i v obtížných výchovných situacích, prevence a řešení výchovných potíží a dalších problémů souvisejících se vzděláváním, pomoc při volbě vhodného vzdělávání žáků a při přípravě na budoucí povolání

Speciální pedagog – Mgr. Yvona Kardošová,

- vedení dyslektické poradny, konzultace s učiteli a rodiči, projednávání zpráv z PPP, projednávání IVP, prediagnostika, sledování záznamů žáků z PPP, evidence žáků s SPU, prevence a řešení vzdělávacích obtíží a dalších problémů souvisejících se vzděláváním, depistáž v 1. a 2. třídách

ŠMP – Mgr. Andrea Švecová pro 1. st., Bc. Jitka Šafářová pro 2. st.

- konzultace, poradenská činnost žákům, jejich rodičům i pedagogům v oblasti prevence
- plánování a organizace PP
- tvorba a hodnocení MPP

Speciální pedagog – Mgr. Barbora Kopřivová. Oksana Hájková

- konzultace a poradenská činnost žákům a jejich zákonným zástupcům

Spec. pedagog – Mgr. Veronika Šťastná, Mgr. Barbora Svojanovská

logopedická prevence, diagnostikování narušené komunikační schopnosti, logopedická terapie (náprava řeči), poradenská činnost

Logopedická asistentka – Mgr. Jana Slaná

- depistáž v 1. a 2. třídách, logopedická intervence u dětí s narušenou komunikační schopností pod vedením logopeda, korekce odchylek artikulace na základě diagnostiky a doporučení logopeda, prevence poruch vývoje řeči u dětí, realizace mimoškolních výchovných programů se zaměřením na logopedickou intervenci

Vedoucí asistentek pedagoga – Bohdana Hanzlíková

- depistáž v 1. a 2. třídách, koordinace práce asistentů pedagoga, pomoc třídním učitelům, dyslektické a logopedické asistentce

2. Legislativa

MPP pro rok 2022/2023 navazuje na předcházející MPP. Vychází především ze školského zákona č. 561/2004Sb. a vyhlášky 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a respektuje dokumenty v resortu MŠMT týkající se dané problematiky.

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027, která navazuje na Národní strategii protidrogové politiky na období 2010-2018
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28, od. 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012) 13 příloh, 2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh
  - 1) Návykové látky – drogy
  - 2) Rizikové chování v dopravě
  - 3) Poruchy příjmu potravy
  - 4) Alkohol a děti školního věku
  - 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
  - 6) Školní šikanování
  - 7) Kyberšikana
  - 8) Homofobie
  - 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
  - 10) Vandalismus
  - 11) Záškoláctví
  - 12) Krádeže
  - 13) Tabák
  - 14) Krizové situace ve školním prostředí
  - 15) Netolismus
  - 16) Sebeпоškozování
  - 17) Nová náboženská hnutí
  - 18) Rizikové sexuální chování
  - 19) Příslušnost k subkulturám
  - 20) Domácí násilí
  - 21) Hazardní hraní

22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví, nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách zřizovaných MŠMT, č. j. 37014/2005-25
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25884/2003-24
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514/2000-51

Vyhláška ze dne 21. 1. 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č. 270/2016 Sb. a vyhlášky č. 416/2017 Sb. Úplné znění ke dni 1. 1. 2018 je zpracováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pouze jako informativní materiál. Právně závazné znění vyplývá výhradně ze Sbírký zákonů.

3. Analýza současného stavu

Základní škola má ve městě několik budov. Pro 1. stupeň slouží budova na ulici Lidická, Paarův zámeček a nová přístavba na ulici Dlouhá, pro 2. stupeň je vyhrazena budova na ulici Dlouhá, v Pasohlávkách se nachází MŠ a dvě malotřídky. Škole byla navýšena kapacita na 950 žáků. Třídy jsou rozděleny podle počtu žáků na A, B, C, D, na 1. st. i E, F (max. počet je 27 žáků ve třídě).

Velkým pozitivem je, že vedení školy plně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Neustálá modernizace vybavení a inovace v oblasti výpočetních technologií umožňuje dětem ze sociálně znevýhodněných rodin udržovat krok s dobou. Při on-line výuce byly zapůjčeny žákům tablety, pedagogům zakoupeny notebooky. Škola také klade důraz na podporu žáků ve sportovních aktivitách, umožňuje žákům účastnit se různých soutěží a poskytuje širokou nabídku zájmových kroužků viz web ZŠ.

Rizikovými místy pro výskyt nežádoucích jevů jsou v budovách školy toalety, šatny a chodby, kde je potřeba neustálý dohled pedagogů. Ačkoli mají žáci ve škole nadstandardní zázemí, poměrně často dochází k ničení vybavení a majetku školy. Jako problematické se jeví vztahy mezi žáky, je nutné se této problematice nadále věnovat.

Vnější informační zdroje

Mezi základní informační zdroje ŠMP patří:

- 2x ročně setkání školních metodiků prevence (dle potřeby i on-line)
- webové stránky s preventivní tematikou:
www.msmt.cz, sekce prevence
www.jmskoly.cz, sekce prevence
www.poradenskecentrum.cz, PPP Sládkova
PČR – prevence, koordinátorka por. Mgr. Zdeňka Procházková

Další zdroje:

- www.podaneruce.cz,
- www.anabell.cz,
- Bulletin (ne)Bezpečná škola

Vzdělávání v oblasti prevence je pedagogickým pracovníkům nabízeno podle aktuální nabídky vzdělávacích center.

Škola je také v kontaktu s dětskými lékaři, s pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP Brno – Lomená, Mikulov, Břeclav, SPC Znojmo), s odborem sociálně-právní ochrany dětí MěÚ Pohořelice. Osvědčilo se nám úzké jednání: škola + OSPOD + rodiče (výchovné komise). V případě potřeby je kontaktována Policie ČR, specializovaná poradenská zařízení, odborný psycholog.

Nabídka volnočasových aktivit v regionu je díky poloze města Pohořelice velká. Nejen základní škola, ale také samotné město, SVČ a ostatní organizace nabízí široké spektrum zájmových, kulturních a sportovních aktivit.

Preventivní programy jsou zajišťovány různými organizacemi – PPP Sládkova, Policie ČR, Městská policie Pohořelice, SVČ Pohořelice, JM kraj odbor prevence atd.

Vnitřní informační zdroje

Na škole jsou instalovány dvě nástěnky (jedna na prvním a jedna na druhém stupni) - aktuální informace, potřebná telefonní čísla, kontakty. V budově školy na Dlouhé je umístěna schránka důvěry u kanceláře p. hospodářky, kam mohou žáci vhadzovat svoje event. dotazy.

Žáci mají možnost využít individuálních rozhovorů buď přímo s pracovníky ŠPP (s výchovnou poradkyní, s ŠMP) či s vyučujícími, kterým důvěřují.

Základní škola informuje žáky a rodiče o dění ve škole za pomoci webových stránek www.zspohorelice.cz, kde se prezentuje plán akcí, školní magazín atd., nově zavedeny konzultační hodiny pro rodiče.

Odborná literatura a videotéka

- umístěny ve sborovně na Dlouhé

Evaluace

Podrobná evaluace jedn. aktivit je součástí on-line výkaznictví.

4. Cíle MPP

Dlouhodobým cílem strategie je udržovat otevřené přátelské klima školy a vést žáky k pozitivnímu sociálnímu chování, k dodržování zásad zdravé životosprávy a k vytváření správných životních postojů.

Základní snahou programu je předejít projevům rizikového chování, popřípadě minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření.

Mezi *krátkodobé cíle* programu patří:

- průběžné mapování potřeb v oblasti primární prevence
- zajištění finanční podpory preventivních aktivit
- začlenění a inovace témat z oblasti prevence ve výuce výchovy ke zdraví
- zajištění pestré nabídky různých druhů preventivních aktivit pro všechny žáky školy
- zařazování aktivit podporujících soudržnost třídního kolektivu během tř. hodin
- začleňování žáků se zdravotním postižením a také žáků sociálně znevýhodněných
- pokračování v projektu: „Mléko a ovoce do škol“

5. Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny

Aktivity pro žáky

Cílovou skupinou jsou všichni žáci naší školy.

Témata prevence a ochrany zdraví jsou součástí našeho školního vzdělávacího programu a v tem. plánech. Ve vyučování se učitelé podle obsahu jednotlivých předmětů problematikou návykových látek, kriminality, šikany a dalších rizikových projevů chování zabývají - především v předmětech: výchova ke zdraví, výchova k občanství, tělesná výchova, literární a výtvarná výchova, přírodopis, zeměpis, dějepis, na nižším stupni prvouka, vlastivěda, přírodověda a bloky daltonské výuky v 1.-5. roč.

Na škole již několik let funguje školní parlament, ten přináší podněty ze strany žáků, vede žáky k větší aktivitě a také spoluzodpovědnosti. Pravidelně na začátku školního roku probíhají volby nových členů. Žáci také vydávají v rámci mediální výchovy školní občasník „V Poho“.

Volnočasové aktivity

Provozní doba naší školy je denně od 6.00 do 19.00 hodin. Školní družina zajišťuje pro žáky ranní družinu od 6.30 do 7.40 hodin. Školní družina má vypracovaný školní vzdělávací program pro ŠD, který je nedílnou součástí ŠVP. Letošní šk. rok navštěvuje ŠD opět 205 dětí.

Zájmové kroužky při ZŠ jsou nabízeny od října do května (viz web ZŠ), pestrá nabídka se řídí i zájmem dětí. Ve spolupráci s MěÚ (projekt EU) provozuje škola také dětský klub (tři oddělení).

Žáci se účastní olympiád a různých soutěží, vystoupení na veřejnosti. Úspěchy našich žáků jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách školy a ve zpravodaji města. Taktéž je zde fotodokumentace akcí tříd naší ZŠ.

Prevence rizikového chování

Pedagogická diagnostika

1. Hlavní úlohu mají třídní vyučující: vytváření a rozvíjení zdravých vztahů v třídních kolektivech. Učitel věnuje pozornost žákům, reaguje na podněty, které žák vydává, hledá příčiny a prostředky nápravy. K tomu je nutné, aby byla mezi učitelem a žákem vytvořena důvěra. Žák ví, že se může na učitele obrátit, kdykoliv bude mít problém. Mnohdy je nutné zjistit informace o zázemí a sociálním prostředí žáka. Učitel v řešení spolupracuje s rodiči, členy poradenského pracoviště, s vedením školy, kteří mohou pomoci při diagnostice a pozdější terapii. Cílem je celková a jednotná podpora žáka. Vzhledem k velkému počtu přestupujících (nově příchozích) žáků je třeba pečovat o jejich bezproblémové začlenění do nového kolektivu.
2. U nultého a prvního ročníku sledujeme začlenění žáků do kolektivu a zvykání na školní režim a pravidla (včetně pohybu po budovách).
3. Na nové přístavbě jsou zpravidla umístěny 4. a 5. třídy, páté ročníky se plynule připravují na přechod na 2. stupeň.
4. V 6. třídách je nutné sledovat schopnost dětí vyrovnat se s přestupem na 2. stupeň a také začlenění nových žáků do kolektivu. K tomuto účelu se na začátku šk. roku žáci účastní adaptačního kurzu.
5. Třídnické hodiny probíhají na 2. stupni pravidelně, 1x za 14 dnů. Jsou využívány k řešení třídnických záležitostí, napomáhají k odhalování a odstraňování nežádoucích jevů.
6. Pomoc žákům s OMJ, především z Ukrajiny.
7. Nově od letošního školního roku probíhají konzultační hodiny vyučujících pro rodiče.

Preventivní programy (besedy, prožitkové lekce, PL):

V této části se snažíme o rozšíření obsahu témat z ŠVP a seznámení dětí s aktuálními problémy v oblasti prevence a péče o zdraví nadstandardní formou – besedami, prožitkovými programy, filmy a projekty. Dílčím cílem je, aby každý žák prošel určitým vzděláním se zaměřením na prevenci a získal dostatek informací, znalostí a dovedností, aby se uměl sám rozhodnout o svém zdraví.

PREVENCE JE ZAMĚŘENA PŘEDEVŠÍM NA OSOBNÍ BEZPEČÍ, KYBERŠIKANU A VZTAHY VE TŘÍDĚ.

Předběžný plán programů všeobecné prevence na školní rok 2022/2023 :

Diagnostika - 1. st. (logopedie)

Depistáž – 1.-2. roč.

Bezpečnostně vzdělávací program „Kamion“ ve spolupráci s DHL v Pohořelicích – 4. ročník

Dopravní výchova - 4. roč. (spolupráce se SVČ, celodenní program)

Škola v přírodě – 4. roč.

Den s IZS – 5. roč.

Plavecký výcvik – 2. a 3. roč.

Vlastivědná exkurze do Velkého Dvora – 0. roč.

Návštěva místní knihovny – ZŠ, ŠD („Týden knihoven – Veselý týden“)

Den seniorů – vystoupení mažorettek (zájmový kroužek při naší ZŠ)

Přespolní běh – 2. st.

6. roč. adaptační pobyt

7. roč. Replug me; lyžařský kurz

7. a 8. roč. Bezpečně v kybersvětě! – soutěž SVČ Pohořelice

8. a 9. roč. Soutěž v Zoo Brno; florbal

Spolupráce s kolegy

MPP byl projednán s vedením školy, všichni vyučující mají možnost se na něm podílet. Aktuální informace se předávají průběžně, na poradách, pravidelných schůzkách ŠPP a metodických schůzkách, e-mailem, přes složku PREVENCE dostupnou všem kolegům z pracovních PC („společná“). Vzájemné konzultace probíhají podle potřeby.

Vyučující sledují chování dětí, v případě potřeby okamžitě zasahují, situaci řeší. Nově zavedeny konzultace pro rodiče. Na 2. stupni jsou zavedeny třídnické hodiny 1x za 14 dní, jinak dle potřeby. Probíhá také úzká spolupráce vyučujících navzájem, s vedením školy, s výchovnou poradkyní, s ŠMP, se speciálními pedagogy.

Zodpovídáme především za bezpečí ve výuce a při vzdělávání žáků.

Metodici prevence se zúčastní Krajské konference primární prevence rizikového chování – PPRCH JMK 2022.

Spolupráce s rodiči

MPP je součástí plánu školy. Na třídních schůzkách, při hovorových a konzultačních hodinách jsou zákonní zástupci informováni o školních aktivitách, o vyskytujících se problémech a způsobech řešení. Rychlejší řešení a užší kontakt s rodiči umožňuje EŽK pro všechny ročníky. Je-li situace závažná, řeší se s rodiči okamžitě, především telefonicky a následnou osobní schůzkou. Rodiče mají k dispozici kontakty na preventivní a léčebná střediska, při PPP Sládkova „Rodičovské skupiny“.

Školská rada při ZŠ Pohořelice – předseda Radka Jušková.

Minimální preventivní program je součástí výchovně-vzdělávacího procesu naší školy. Program pomáhá vytvářet příznivé prostředí pro všechny, kdo školu navštěvují. Naší neustálou snahou je vybavit co nejvíce žáků takovými schopnostmi a dovednostmi, aby byli schopni ubránit se negativním vlivům a zachovali se správně v rizikových situacích.

Mgr. Andrea Švecová, Bc. Jitka Šafářová

V Pohořelicích 1. 9. 2022